

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Escola Casablanca

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

INTRODUCCIÓ. PRESENTACIÓ DEL DOCUMENT.	3
Per què la revisió i actualització del projecte?.....	3
A.LES IDEES GENERALS.....	4
B.ÀMBITS	6
1.Àmbit pedagògic	6
1.1.El tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge.	7
1.1.a.A cycle infantil:.....	7
1.1.b. A cycle inicial:	9
1.1.c A cycle mitjà:	10
1.1.d A cycle superior:	12
1.2.El procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua castellana.....	14
1.3.La llengua estrangera; l'ensenyament i ús de la llengua anglesa.....	15
1.4.La biblioteca	17
1.5.Adequació del procés d'ensenyament-aprenentatge de les llengües a la realitat sociolingüística del centre. Alumnat nouvingut.	18
2.Àmbit de govern institucional	19
3.Àmbit humà i de serveis.....	20
4.Àmbit administratiu.....	20
C.ANEXOS	22
▪Fulls informatiu adreçats a tot el personal que forma part de l'àmbit humà i de servei del centre.....	22
▪Propostes de la comissió encarregada de la revisió i actualització del PLC.....	24

INTRODUCCIÓ. PRESENTACIÓ DEL DOCUMENT.

El primer projecte lingüístic que es va elaborar al centre va ser durant el curs 1.994-1.995. La primera referència normativa al PLC data de juny de 1.993, on es deia que *“el projecte lingüístic serà l'element del projecte educatiu que recollirà els aspectes relatius a l'ensenyament i ús de les llengües en el centre”*; es tractava d'un instrument que possibilitava que els centres educatius organitzessin i gestionessin, d'acord amb la normativa vigent, però de manera autònoma, determinats aspectes en referència a l'estat i a l'ús de les llengües i al tractament curricular de les diferents llengües que hi són presents.

Per què la revisió i actualització del projecte?

Perquè des de l'elaboració del primer projecte lingüístic:

- La composició de l'alumnat i de les seves famílies ha canviat.
- Les exigències lingüístiques en el nou marc europeu són cada cop més altes.
- Entenem la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència.
- Cal adaptar els programes d'immersió lingüística a la nova realitat de l'alumnat.
- Cal replantejar-se el paper de la llengua oral.
- L'aprenentatge de la llengua és des de totes les àrees del currículum.
- Cal una continuïtat i coherència entre els cicles i els nivells educatius.
- Cal una visió conjunta de centre educatiu de l'acollida lingüística (i no lingüística) de l'alumnat nouvingut.
- La diversitat del nostre alumnat ens fa buscar noves estratègies d'actuació educativa.
- Les tecnologies d'aprenentatge i de comunicació ens obren noves portes de com ensenyar llengües.
- És necessari incentivar activitats d'ús de la llengua si volem que el seu ensenyament sigui realment significatiu.
- Des del currículum hem de treballar la diversitat lingüística del centre i de la societat.
- Hem de fer reflexionar el nostre alumnat sobre els usos lingüístics si es vol la continuïtat de la llengua catalana, entesa com a element de cohesió social.
- Hem de fer-los reflexionar sobre la importància de saber llengües, quantes més millor.
- Cal potenciar projectes i programes multilingües.
- Hem de promoure intercanvis escolars per potenciar l'ús de la llengua catalana, de la llengua castellana i de les llengües estrangeres.
- Hem de saber reconèixer les llengües de la immigració, incorporant-les a l'àmbit escolar.
- Cal adaptar la comunicació del centre amb les famílies a la nova realitat.
- És una exigència social treballar per a un ús no sexista del llenguatge.
- S'han d'establir complicitats i continuïtats entre el PLC i el que fan les administracions i les entitats de l'entorn.
- Cal que els centres es plantegin uns plans de formació propis en temes lingüístics i en temes de didàctica de les llengües.
- Cal entendre que la biblioteca escolar pot esdevenir un espai clau que ha de permetre l'accés a la informació a tot l'alumnat i que ha de poder respondre a les necessitats que té el professorat en aquest nou marc d'ensenyament més diversificat que mai.
- Cal potenciar la lectura com a font d'informació i de plaer en qualsevol de les llengües que es treballin en el centre.

A més de tenir en compte tots els punts anterior, el nou projecte lingüístic de centre s'ha actualitzat dins el nou marc normatiu que estableix el decret 142/2007, de 26 de juny

A. LES IDEES GENERALS.

Aquest és un document on queda explícit *el marc d'acció sobre l'ensenyament i ús de les llengües* en el nostre centre. És un document que s'inclou en el projecte educatiu de centre (PEC) i que segueix la normativa vigent.

Les idees generals que condicionen tot el PLC són:

1. El català és la llengua pròpia del centre; la direcció donarà suport perquè sigui emprada de manera correcta i com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

2. L'actual situació sociolingüística del centre, recollida al PEC, fa que el català no hagi assolit la plena normalització lingüística i que el castellà sigui encara la llengua predominant fora de les aules entre els alumnes. Actualment dels 401 alumnes totals de l'escola, 51 són de famílies nouvingudes, la qual cosa representa un percentatge del 12,71%.

(Els percentatge al curs 2007-08 eren aquests: el 56% de les famílies són de Catalunya, el 27% d'altres autonomies, l'11% són procedents de països de llengües no romàniques i el 6% són procedents de països de parla hispana; a nivell lingüístic entenen català un 75%, el parlen un 33%, el llegeixen un 60% i l'escriuen un 28%).

3. El centre vetllarà perquè la programació de les accions garanteixi el coneixement de la llengua i cultura catalanes a tota la comunitat educativa (veieu programació de les assignatures de música, medi social i cultural, i llengua i literatura catalanes).

4. Es programaran activitats que fomentin l'ús de la llengua catalana i el coneixement de la cultura catalana (celebració de les festes tradicionals –panellets, castanyada, Caga Tió, Carnestoltes, Vella Quaresma, Mona de Pasqua, Sant Jordi, Jocs Florals, Diables, Sant Joan, Fira de la Puríssima). En motiu de la celebració de Sant Jordi, es fa un acte conjunt de totes les escoles del nostre barri, Casa Blanca, en què els participants guanyadors del certamen literari de la nostra escola hi assisteixen per tal de saber si seran alguns dels escollits a nivell global del barri. Posteriorment, l'acte es repeteix a nivell de municipi. Així mateix, durant la setmana cultural de Sant Jordi es fan unes actuacions al Casal del barri, de caire teatral, poètic, musical, artístic... Pel que fa aquest curs 2008-09, als annexos hi ha l'especificació de les activitats i sortides proposades per enguany.

5. El centre vetllarà per la formació dirigida al coneixement de l'entorn social i cultural immediat i, en especial, de la llengua, la història, la geografia, la cultura i la realitat social catalanes (sortides per conèixer l'entorn, des de l'immediat al més ampli –el nostre barri, biblioteca, casal, parcs, piscina, el mercat, l'Ajuntament, Muntanya de Sant Ramon, edificis emblemàtics d'altres barris de la meua ciutat i coneixements històrics. Des d'un entorn més ampli, visitarem algun museu de Barcelona, Audicions musicals, una granja, edificis, etc.).

6. El projecte lingüístic de centre haurà de regular que l'ús de la llengua en els diferents àmbits potenciï la no-discriminació per raons de sexe, raça, ideologia i condició –emmarcat en els drets humans -. El centre facilita informació a les famílies dels ajuts que tenim al nostre abast –servei psicopedagògic, servei social, assessorament de llengua, interculturalitat i cohesió social, beques, ...).

7. L'ensenyament del català, el castellà i l'anglès han de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi.

8. Tots els infants han de poder utilitzar normalment i correctament les llengües catalana i castellana al final de l'educació primària.

9. En acabar l'ensenyament primari l'alumnat ha de poder comprendre i expressar en llengua estrangera missatges senzills dintre d'un context.

S'estructura en quatre àmbits:

1. ÀMBIT PEDAGÒGIC
2. ÀMBIT DE GOVERN INSTITUCIONAL
3. ÀMBIT HUMÀ I DE SERVEIS
4. ÀMBIT ADMINISTRATIU

A. ÀMBITS

1. Àmbit pedagògic

Les assignacions temporals de les llengües en cadascuna de les etapes són:

Infantil:

Tots els aprenentatges es faran en català, excepte les hores de llengua anglesa.

Hores setmanals. Educació Infantil

Nivells	Anglès
P3	1h
P4	1h i 30 min
P5	1h i 30 min

Hores setmanals per nivell. Educació Primària

	Català				Castellà				Anglès **					
Nivells	G/ C	GR***	L	Total	G/ C	GR***	L	Total	G/ C	GR	L	A A	Total	
1r	2h	1h	2h30m	5h.30m	2h				2h				2h	
2n	2h	1h	2h	5h	2h		30 m	2h 30 m	2h				2h	
3r	2h	1h quinzena 	1h 30m	4h30m	2h	1h quinzena 	1h	4h	2h			1*	2h	
4t	2h	1h quinzena 	1h	4h	2h	1h quinzena 	1h	4h	2h	1h quinzena 	30m		3h i 30 m	
5è	2h	1h quinzena 	1h	4h	2h	1h quinzena 	1h	4h	2h	1h quinzena 	30m		3h i 30 m	
6è	2h	1h quinzena 	1h	4h	2h	1h quinzena 	1h	4h	2h	1h quinzena 	30m		3h i 30 m	
GC: Grup classe	Total d'etapa			945h				717h						577h 30 m
	Hores Totals de l'escola								1662h					577h 30 m
GR: Grup reduït	Mínim d'hores segons decret 119/2015								1050h					420h

*Hora de l'àrea de plàstica , on la llengua vehicular és l'anglès

L: lectura

AA:

Àrea

en

anglès

1.1. El tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

1. Es considerarà com a prioritat l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura en llengua catalana, atès que és aquesta la que s'utilitzarà, normalment, com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
2. L'escola vetllarà perquè en acabar l'educació primària l'alumnat conegui i utilitzi correctament i apropiadament la llengua catalana, tant oralment com per escrit, emparant-la normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
3. El centre vetllarà perquè els recursos materials i didàctics ajudin a l'ús de la llengua catalana (llibres, jocs, audiovisuals, ...).
4. Les àrees s'imparteixen normalment en llengua catalana excepte les àrees de llengua castellana i de llengua estrangera.

1.1.1.a. A Cicle Infantil:

L'acollida dels nens i nenes de P3 és en llengua catalana; el mestre i/o mestra s'ajudarà de les repeticions continuades, expressions de la cara, gesticulacions, to de veu i mímica, per continuar amb el suport que ens ofereix el teatre amb titelles, contes, cançons i rimes i, més endavant la biblioteca d'aula. Per al reforç oral hi haurà mestres de suport, la qual cosa permetrà interacció individual dels alumnes a l'aula ordinària o atenció en petit grup dins o fora de l'aula.

La lectoescriptura es fa a través del constructivisme; aquest mètode parteix del propi nom per després aprendre amb els dels companys.

La biblioteca d'aula reforçarà l'ensenyament-aprenentatge amb contes populars o inventats.

A l'últim trimestre de P5 els alumnes ja llegeixen frases senzilles.

*REFLEXIÓ SOBRE COMPETÈNCIES BÀSIQUES DE LLENGUA ORALA CICLE INFANTIL:

El llenguatge oral és especialment important en el Cicle Cicle Infantil per aquestes raons:

- És instrument d'aprenentatge.
- Regula les conductes.
- Serveix per manifestar vivències, sentiments, idees, emocions, etc.
- Gràcies al llenguatge es configura la pròpia identitat.
- Ens facilita la relació amb els altres i la convivència.

Així doncs, el nostre objectiu principal serà ESTIMULAR EL LLENGUATGE VERBAL a través d'interaccions i donant models rics i recursos que afavoreixin la utilització comunicativa del llenguatge per part dels alumnes.

Considerem molt important l'actitud positiva davant les situacions comunicatives per afavorir l'ús correcte de la llengua. D'aquesta manera, l'adult farà les correccions de forma subtil, repetint el que l'alumne ha dit però ben expressat i allargant les frases (farà de model).

Escola Casablanca

Intentarem aconseguir que el lèxic sigui cada cop més ampli i variat, per tal de facilitar una expressió precisa i correcta.

Buscarem que aquesta expressió es faci extensiva a totes les àrees entre d'altres motius, per donar a conèixer als altres allò que s'ha après. Sempre que es pugui, es treballarà en grups reduïts per donar opció a que tots els infants participin.

A part de les situacions comunicatives i d'interacció a l'aula, creiem de molta importància la connexió amb la llengua escrita, amb la literatura i la tradició oral. Així doncs, poesies, contes, dites, embarbussaments, endevinalles, tota mena de lectures en veu alta o amb ajuda de materials com vídeos o cds. col·lectiva o individualment configuraran l'eix de les nostres activitats.

A tot el Cicle Cicle Infantil, però sobre tot a P3, basarem els objectius en la vida a l'aula i l'entorn més proper aprofitant els intercanvis comunicatius lliures i espontanis, les descobertes i vivències personals i les situacions en què es treballen els hàbits i rutines.

ACTIVITATS

Tot seguit exposem alguns exemples d'activitats que el professorat adaptarà d'acord als objectius que treballa.

- Representar els diferents rols als racons de joc simbòlic i a la Ludoteca.
- Jocs sensorials (sobretot per exercitar vista i oïda) per poder aparellar, relacionar, identificar, comparar, reproduir, classificar, ordenar tot tipus d'imatges i sons. Amb aquests jocs s'aconseguirà ampliar vocabulari relacionat bàsicament amb adjectius.
- Practicar jocs fonològics i pràxies que facilitin la motricitat bucofacial.
- Expressió corporal i gestual com a ajut a l'expressió oral.
- Dramatització de personatges i contes, o textos literaris.
- Jocs lingüístics i literatura popular: memorització i recitació de poemes, embarbussaments, dites, endevinalles,...
- Diàlegs en qualsevol situació i activitat.
- Situacions de joc al pati, joc dirigit o lliure, simbòlic,...
- Estructurar frases a partir de dibuixos que van afegint significació.
- Descripcions de vinyetes de còmics, buscar títol, associar cada títol a la seva imatge,...
- Inventar una història donats 2 ó més elements.
- Explicació d'una notícia.
- Explicar un còmic sense text.
- Ordenació de seqüències.
- Inventar finals per a una història.
- Continuar una narració, inventant el que segueix.
- Lectura col·lectiva.
- Explicar un conte col·lectivament.
- Descriure un personatge o cosa per endevinar qui o què és.
- Diàleg.
- Discriminació auditiva de sons i onomatopeies i reproduir-los.

Escola Casablanca

- Explicar un fet o una acció viscut anteriorment (a la Ludoteca, després d'un experiment, a Psicomotricitat, al pati,...).

Aquests exercicis només són alguns exemples i donat que les situacions de comunicació i d'expressió oral són constants a l'aula resulta difícil fer una descripció amb detall.

Quant al material, farem ús de suport visual com ara fotografies, dibuixos, contes, làmines i murals, així com ninots i titelles que ajudaran i fer més lleu el fet d'expressar-se per als qui els costa més. També els mitjans audiovisuals com discs compactes, vídeos o DVDs i l'ordinador ens seran útils.

1.1.b. A cicle inicial:

Aquest primer cicle de primària representa l'entrada dels alumnes en el món del coneixement a través de la llengua escrita; en el nostre centre una mitjana superior al 85% de l'alumnat inicia el cicle llegint. La llengua oral té una relació molt estreta amb la llengua escrita i ha d'estar present en totes les activitats, afavorint la relació de l'una i l'altra per tal d'aconseguir el domini dels dos sistemes: l'oral i l'escrit.

L'alumnat ja veu la llengua oral com a instrument útil de comunicació, es tracta ara d'aconseguir que també vegi la llengua escrita com un nou instrument que ens ajuda a comunicar-nos amb l'entorn.

Treball de la llengua oral:

Les lectures són el marc per al treball de la llengua oral; la selecció compleix dos criteris fonamentals:

- que siguin motivadores i incentivadores del gust per la lectura, i
- que mostrin un ampli ventall de tipus de textos (contes, poesies, descripcions, textos expositius, historietes, etc.).

Les lectures s'acompanyen d'activitats de comprensió lectora i d'expressió oral i escrita per ser realitzades abans i després de la lectura. Aquestes activitats seran treballades a manera individual, en parella, en petit grup i en gran grup.

Per afavorir la mecànica lectora els mestres no presentaran la lletra d'impremta fins ben entrat el primer trimestre de segon curs de Cicle Inicial.

A l'aula i amb un horari marcat es fan diverses activitats per estimular i enriquir el llenguatge oral. Es donen models de les estructures que interessen fent les correccions **quan** i **com** calgui depenent de l'objectiu que s'està treballant.

Es treballa l'enriquiment del lèxic d'acord amb la programació del curs.

Els alumnes imiten i/o inventen converses i petites representacions. El fet del treball per parelles i en petit grup és perquè és una manera efectiva d'augmentar la implicació i l'enriquiment d'entre l'alumnat.

A part d'aquestes activitats, els alumnes treballen en:

- Memoritzar poesies facilitades pels professors, després les reciten davant dels companys.
- Explicar i/o inventar historietes entre tots els companys amb o sense suport de dibuix o paraules.
- Explicar notícies; els alumnes poden portar retalls de revistes i/o diaris.
- Descriure objectes.
- Descriure's ells mateixos o altres companys.

- Discriminar auditivament diversos sons.

Quant al material;

Els materials que es fan servir per portar a terme les activitats són:
CDs, DVDs, revistes, contes, fotografies, jocs, contes, ordinador, ...

La línia que segueix el cicle afavoreix i facilita la connexió de les diferents àrees curriculars.

L'expressió oral va donant pas a l'expressió escrita amb activitats orientades a aquesta finalitat.

Treball de la llengua escrita:

Aquest treball s'estructura en dues parts diferenciades;

La primera part utilitza com a eix les lletres a través d'exercicis de fonètica-ortografia, de lèxic i de gramàtica; tots a nivell d'ús i sense explicacions teòriques ni terminologia específica.

L'ordre de presentació de les lletres és per grups de lletres que tenen característiques ortogràfiques o fonètiques similars i que van actuant com a fil conductor envers el compliment d'uns objectius marcats en les programacions.

A la segona part es donen les lletres ordenades per ordre alfabètic amb exercicis centrats en la grafia corresponent, un dels objectius és el de preparar l'ús del diccionari a partir del primer curs de cicle mitjà.

El material complementari usat com a recurs per reforçar les activitats es compon de :

- quaderns de treball de l'alumne.
- quaderns de cal·ligrafia de l'alumne
- pòsters
- murals
- cartronets (amb ordres, rimes i textos diversos)
- jocs de vocabulari bàsic
- material àudio (CDs amb poemes, contes i cançons)
- ús de l'ordinador
- llibres de lectura

Es respecta la diversitat que presenta el grup d'alumnes; es programaran activitats que es puguin realitzar de manera força autònoma perquè cada alumne/alumna pugui avançar al seu ritme. Tot i que hi haurà exercicis que es presentin de manera col·lectiva, també hi haurà una bona part que es presentaran en petit grup; s'organitzaran racons i grups de reforç –petit grup- per afavorir la incidència del mestre i resoldre les dificultats que presenta cada nen o cada nena en concret.

1.1.c A cicle mitjà:

El bagatge lingüístic proporciona les eines bàsiques per relacionar-se i per elaborar els aprenentatges de totes les àrees de coneixement; és en aquest cicle que esdevé com a prioritat i imprescindible la motivació per l'àrea de llengua; allò que s'hi aprèn serà determinant per poder avançar en la resta d'aprenentatges.

L'estructura d'ensenyament-aprenentatge s'estructura en dues parts diferenciades:

1. Ús de la comunicació.
2. Treball sistemàtic.

L'ús de la comunicació, suposa la part més creativa perquè proporciona possibilitats comunicatives de llengua oral, lectura del text de la imatge i d'escriptura. En quant al treball sistemàtic, la part més formal i arbitrària, s'ha d'anar introduint progressivament per tal de situar les bases de la correcció lingüística.

Les lectures són l'eix motivador de l'ús i comunicació –tant des del punt de vista de l'expressió com de la comprensió –, i en l'àmbit del treball sistemàtic, les activitats estan directament encaminades a una pràctica que permet l'inici de la reflexió sobre el funcionament lèxic i gramatical de la llengua, així com l'automatització de regularitats ortogràfiques.

La llengua oral

L'ensenyament de la llengua parlada s'ha de fer a partir de l'ús i, per tant, a través de la comunicació a l'aula per tal de sistematitzar tots aquells aspectes lingüístics que ajuden a estructurar i ordenar el text oral.

Caldrà combinar la lectura de la imatge, propostes lúdiques i d'altres activitats que donin elements per tal d'exercitar les habilitats que ajuden a comprendre els missatges transmesos a través de les imatges.

La llengua escrita

La vida diària a la classe propicia la creació de situacions comunicatives que cal aprofitar per fer escriure textos i descobrir la finalitat de la llengua escrita;

- cartes
- avisos als pares
- diferents notificacions
- la revista escolar

* Tots aquests motius han de ser reals i funcionals perquè els alumnes se n'adonin de la necessitat d'escriure amb coherència i correcció.

Paral·lelament als textos funcionals, es compaginaran estratègies textuais i tècniques per l'elaboració de textos creatius.

Com a recurs didàctic complementari als aprenentatges, l'alumnat aprendrà a escriure utilitzant el processador de textos que ens ofereix el món de les tecnologies de la comunicació a través dels ordinadors.

La lectura

Tant la llengua escrita com l'oral són instruments bàsics per a l'aprenentatge de les altres àrees; en la resolució de problemes matemàtics intervé la comprensió lectora, per exemple. A la classe de llengua s'aprenen els continguts lingüístics i se'n posen les bases.

Abans de realitzar una lectura cal una preparació que afavoreixi la predicció del contingut i l'activació de coneixements que en tenen els nens i les nenes respecte del tema que tractarem. També és important la formulació posterior de preguntes tancades. Per la comprensió del text es faran exercicis com:

- Completar frases o textos.
- Respondre preguntes formulant opinions personals sobre qüestions del text.
- Analitzar l'estructura del text.
- Fer altres activitats que suggereix el mateix text.
- Identificar-se amb algun personatge.
- Reconèixer fragments o frases del text.

Escola Casablanca

- Sintetitzar parts de l'argument.
- Ordenar fragments o frases.

La biblioteca

Es considera una activitat imprescindible per fomentar el gust per la lectura.

- biblioteca d'aula

Les activitats posteriors a la lectura són un recurs més, tot i que no sempre se n'han de fer, sobretot si s'intueix que frenaran el desig de llegir.

En aquest cicle s'ensenya l'ús de la biblioteca: préstec, ordre, tipus d'indicadors, etc.

Tractament del treball sistemàtic: ortografia, lèxic i gramàtica.

És en aquest cicle quan a poc a poc es van introduint termes lèxics i gramaticals, sempre, però, amb la finalitat bàsica d'enriquir i millorar la competència comunicativa. En el cas de les normes i de les dificultats ortogràfiques hi ha d'haver una forta exigència; l'adquisició per part de l'alumne d'una actitud de cura en l'escriptura és a través de la consulta del diccionari, de les preguntes als altres companys i/o preguntes al professorat. A 3r curs de cicle mitjà el diccionari ortogràfic català entrarà a formar part del llistat de llibres que l'alumne necessitarà i el diccionari ortogràfic castellà a l'inici de 4t. També la tècnica dels dictats preparats és molt útil per a l'ensenyament de l'ortografia.

El centre escolar ha de ser un lloc on l'alumne experimenti la necessitat d'utilitzar el llenguatge escrit; cal crear un entorn ric en suggeriments on la llengua sigui sempre present i necessària, no només en sentit utilitari, sinó també per al plaer personal i l'expressió dels sentiments. Cal acceptar el que l'alumne escriu i valorar-lo positivament, tot i que ha de saber que pot millorar-lo. Fer-li veure que l'escrit ha de ser corregit i perfeccionat. L'error no s'ha de plantejar com una sanció, sinó per saber en quin moment es troba l'alumne en el seu aprenentatge.

1.1.d A cicle superior:

Els nens i nenes d'aquest cicle ja posseeixen les capacitats d'abstracció i de raonament que els permeten ampliar el bagatge comunicatiu i l'ús de la llengua com a objecte en si mateixa en quant a la reflexió sobre les relacions que s'estableixen en el codi.

La majoria dels alumnes del cicle responen a propostes creatives d'ús de la llengua i a activitats de reflexió gramatical; sempre que aquestes siguin motivadores i engrescadores.

L'ensenyament de la llengua i literatura catalana s'estructura en dues parts diferenciades:

- Ús i comunicació.
- Treball sistemàtic.

Aquesta estructuració es deu a dos motius:

- Primer. Diferenciar la part més creativa, que proporciona possibilitats comunicatives de la llengua oral (lectura del text de la imatge), i d'escriptura, de la part més formal i arbitrària.

Escola Casablanca

- Segon. Adequar les activitats a cadascuna de les parts. Per exemple, la lectura serà l'eix motivador de la comunicació, tant des del punt de vista d'expressió com de comprensió. I en l'àmbit del treball sistemàtic les activitats aniran encaminades a la pràctica que permeti la reflexió sobre el funcionament lexical i gramatical de la llengua i a l'automatització de regularitats ortogràfiques (una bona preparació del dictat preparat com a recurs, assegurarà una discriminació correcta de les paraules i la seva fixació visual).

L'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació (xarxa telemàtica, llenguatge del mòbil, correus electrònics, ...) s'ha d'introduir de manera progressiva i d'acord a les novetats que s'incorporen a la nostra societat en l'àmbit ensenyament-aprenentatge.

La llengua oral

La llengua parlada tindrà un pes important en el currículum com a domini oral de la paraula. L'escola ha d'abastar tots els aspectes relacionats amb la comunicació donant suport a l'ús de diferents recursos didàctics amb variats formats i en diferents contextos (festes, representacions i d'altres activitats curriculars).

En el marc del Pla d'Immersion Lingüística (PIL) en què l'escola està adherida des del curs 2008-2009, el Servei d'Escola i Entorn de la Subdirecció General de Llengües i Entorn del Departament d'Educació va oferir-nos la possibilitat realitzar un Taller de Teatre adreçat a l'alumnat del Cicle Superior de Primària.

El Taller inclou la presència al centre durant dues hores setmanals d'un Monitor de Teatre, que junt amb el Tutor del Grup, se n'encarrega de la lectura, assaig i posta en escena de l'obra prèviament triada per part del Tutor en funció de l'alumnat en concret a qui va destinada, amb l'ajut obvi de les consignes donades pel Monitor referents a la dificultat i llargària del text.

En una reunió inicial a l'Escola amb els membres de l'Equip Directiu, l'Assessora LIC del SE i amb el Monitor de Teatre a principis de Setembre de 2009 s'explica la descripció exacte de l'Activitat, quant a destinataris, objectiu, horari i periodicitat, organització dels grups, tria de les obres i la continuïtat per als dos cursos següents.

Després d'un primer any, curs 2009-10, amb la presència constant del Monitor, per al curs vinent, any 2010-2011; la continuïtat de l'activitat es manté però amb la mateixa presència de l'esmentat Monitor. Finalment, en el tercer any, seria el Tutor que dugués a terme l'Activitat de Teatre sense la participació directe del Monitor. L'Escola accepta la realització del Taller i l'adreça a l'alumnat de 5è B i 5è A de primària en l'horari de dilluns de 15:00 a 16:00 i de 16:00 a 17:00 respectivament.

En una segona reunió a l'ESC Can Palmer de Viladecans, en aquest cas adreçada només al Tutors de les Escoles del Baix Llobregat participants en l'Activitat, es dóna el llistat de les obres graduades per dificultat, temàtica, contingut... Totes les obres tenen un objectiu pedagògic que inclou una referència al context històric, social, filosòfic amb temàtica ben diversa com La Revolució Francesa, El Racisme, El Feudalisme, Conflictes Socials generats arran de les Guerres (2ª Guerra Mundial)... etc.

Escola Casablanca

Es demana que sigui el Tutor implicat qui se senti atret pel Text Dramàtic triat en concret, alhora que ha d'estar adequat al grup-classe en qüestió, en funció del seu nivell lector, interessos, actitud, bagatge, motivació, grau de cooperació... etc. Es proposen tres nivells de dificultat amb una opció de tria de 5 obres per a cadascun.

El tutor de l'Escola tria per als alumnes de 5è A *El Vestit Nou de L'Emperador* (de nivell mitjà) i per als de 5è B, *El Flautista d'Hamelín* que, tot i estar classificada dins del grup de nivell baix, és una obra molt completa en el sentit que inclou diversos aspectes interessant a treballar, com diàlegs, text narratiu, música, dansa...

Es tria El Casal del Barri Casablanca, on es troba ubicada l'escola, per fer l'actuació final, donat que disposa d'un escenari i d'un ampli desplegament de tecnologia (llums, equips de gravació, música...). D'aquesta manera, el producte final resulta molt més vistós i lluit. Els dilluns dies 17 i 24 de maig de 2010 respectivament es representaran les obres del grups de 5è A i 5è B i des del SE es fa una gravació que s'edita en CD per tal de poder deixar una constància digital de l'Activitat al Centre.

La llengua escrita

De manera progressiva, s'ha de posar l'alumnat en situació d'exercitar les habilitats que permeten elaborar textos funcionals i creatius;

- Contextualització: receptor-emissor-finalitat-característiques del missatge.
- Planificació: parts del text, selecció i organització d'idees.
- Textualització: elaboració i reescriptura del text.
- Revisió de l'estructura i de la correcció lingüística.
- Producció final.

*La vida diària de la classe propicia la creació de situacions comunicatives que cal aprofitar per fer escriure textos i així fer descobrir la funcionalitat de la llengua escrita:

- Cartes a companys/companyes absents.
- Avisos.
- Notes a les famílies.
- Revista escolar.
- Comunicats.

Totes aquestes oportunitats esdevenen motius importants per adonar-se de la necessitat d'escriure amb coherència i correcció.

Noves tecnologies; processador de textos i correu electrònic.

La incorporació de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació i la influència que els missatges audiovisuals i els seus llenguatges tenen en els nous sistemes de comunicació fan que l'ús d'aquests recursos sigui essencial en cicle superior. El processador de textos, permet a l'alumnat gaudir d'alguns aspectes formals de la llengua: la bona lletra, la correcció ortogràfica, ..., i així es pot concentrar amb més facilitat al contingut del que vol expressar.

L'ús del processador de textos i la xarxa telemàtica complementa la realització d'activitats sistemàtiques que possibiliten els aprenentatges graduals de la producció de textos.

La lectura

Pel que fa a les lectures, en el cicle superior es manté el text narratiu com a el més adequat per a una proposta didàctica, tot i que mica en mica es diversifiquen els gèneres: narració humorística, de por, ... Així mateix s'amplien altres tipologies textuais i es reforcen les habilitats i les estratègies per a una comprensió lectora. Cal relacionar el text amb el coneixement del món i de la realitat.

La biblioteca

Per tal d'afavorir un aprenentatge cada cop més conscient i eficaç cal motivar qui llegeix i escriu perquè descobreixi en la llengua escrita una font de descoberta i de plaer personal. En això té molta importància la potenciació de la biblioteca (mediateca) i plataformes d'internet com a dinamitzadores de l'aprenentatge lector i escriptor. Cal aplicar progressivament textos de tipologia i funcionalitat diversa en diferents suports (paper, digital) i formats (verbals, gràfics i imatge).

1.2. El procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua castellana.

1. El centre vetllarà pel desenvolupament integral i harmònic dels aspectes intel·lectuals, afectius i socials de l'alumne, entre els quals l'educació lingüística i comunicativa ocupa un lloc preferent. Per formar parlants plurilingües i interculturals cal: l'assoliment de la competència plena en català i en castellà com a garantia que l'escola proporciona als alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats.
2. L'alumnat ha de conèixer la llengua castellana a nivell oral i escrit de manera que pugui utilitzar-la apropiadament com a font d'informació i vehicle d'expressió.
3. Partint d'una anàlisi sociolingüística del centre (PEC), en què majoritàriament és el castellà la llengua de comunicació col·loquial i informal entre les famílies dels nostres alumnes i entre els alumnes mateixos, el claustre estableix que la llengua castellana s'introduirà a nivell oral en el primer curs de cicle inicial i, de manera progressiva s'aniran considerant les altres competències pròpies de l'àrea lingüística.
4. L'escola garantirà que l'alumnat conegui aquelles formes d'ús de la llengua castellana menys conegudes per l'alumnat.
5. La llengua castellana s'articularà de manera coherent amb l'ensenyament de la llengua catalana i la llengua anglesa en el transcurs dels tres cicles de l'educació primària de l'alumne.

La introducció de la llengua castellana es fa durant el 1r curs de Cicle Inicial. El procés d'introducció té en compte la realitat de diversitat que presenta l'aula, és a dir, la incorporació de nous alumnes amb diferents llengües.

Per aquest motiu, la llengua castellana està programada per facilitar la flexibilitat d'adoptar diferents metodologies d'ensenyament-aprenentatge i serà el professor qui aplicarà i adaptarà una o altra d'acord a les característiques del grup d'alumnes; en qualsevol dels casos, l'alumne serà el protagonista.

Escola Casablanca

S'aprofitaran temes de diferents àrees per treballar de manera sistemàtica la llengua oral, àrees que s'inclouran dins l'àrea de llengua castellana i que suposaran el treball transversal que vertebrarà el projecte.

El material emprat ens ajudarà a treballar envers l'autonomia personal i les competències bàsiques.

ACTIVITATS PER AFAVORIR LA LLENGUA ORAL.

. " *Escuchar y hablar* ":

- Escoltem experiències que després relacionarem amb fotografies del món real.
- Expliquem les experiències més recents (vacances, viatges, caps de setmana).
- Escoltem una conversa i entenem les explicacions.
- Muntem la invitació a una festa d'aniversari.
- Veure un documental sobre animals per després explicar-lo.
- Descriuim animals que hem vist en una excursió.
- Escoltar poemes curts.
- Memoritzem poemes en petit grup.
- Reconeixem objectes que s'han dit en una conversa.
- Juguem a diferents jocs (" *veo, veo* ", " *les parelles* ").
- Inventem un anunci.
- Veiem una entrevista i n'inventem una altra per parelles.

En aquest curs s'incorpora una sessió setmanal d'una hora adreçada al Cicle Inicial, en concreta a 1r de Primària, de l'assignatura d'informàtica impartida en llengua Castellana, com a llengua vehicular de transmissió i comunicació entre els alumnes i el mestres.

Les programacions de les llengües castellana i de la llengua catalana estan fetes de manera conjunta i tenint en compte les estructures comunes a totes dues en :

- . Expressió escrita i composició.
- . Gramàtica
- . Fonètica i ortografia

1.3. La llengua estrangera; l'ensenyament i ús de la llengua anglesa.

- Ensenyament i ús de la llengua
- Distribució horària
- Aspectes metodològics i àmbit d'ús

Ensenyament i ús de la llengua

La inclusió d'una llengua estrangera ja des del currículum del cicle infantil respon a raons no només de tipus educatiu sinó també a raons de tipus cultural i social. La iniciació des de petits a noves formes d'expressió i comunicació pot contribuir al

Escola Casablanca

desenvolupament integral dels nens i nenes, millorar el coneixement de la llengua pròpia i ajudar a acceptar amb normalitat altres maneres d'expressar-se i de viure.

Els infants adquireixen el llenguatge per imitació; per una repetició idèntica al model: el que diu i fa un personatge d'un conte, els intercanvis pautats d'un joc, l'audició i memorització d'una cançó, d'un poema o de les interaccions amb el mestre. Cal, doncs, proposar tasques que permetin crear situacions en què l'alumne senti la necessitat d'utilitzar la llengua estrangera, repetir i memoritzar.

Distribució horària

La llengua anglesa s'iniciarà el primer trimestre de Cicle Inicial; però de manera experimental i donada la disponibilitat horària del professorat especialista s'introduirà el primer trimestre de l'últim curs de cicle infantil – una sessió setmanal en gran grup - .

La distribució per als tres cicles de primària serà la que ve marcada per les instruccions del curs i d'acord al projecte educatiu de llengües estrangeres (PELE) corresponent al període 2.007- 2.010 aprovat pel Departament d'Educació.

La disponibilitat horària del professorat del centre i la disponibilitat d'espai ha permès elaborar els horaris del curs agrupant els alumnes de tota la primària en grups reduïts en una de les sessions setmanals, la qual cosa afavoreix la llengua oral, objectiu PELE.

Aspectes metodològics i àmbit d'ús

Cicle Infantil

La metodologia que fem per a la iniciació de la llengua anglesa a l'últim curs del Cicle Infantil es fonamenta principalment en el treball de contes, d'acord amb la filosofia del Sr. Josep Mª Artigal. Explicar contes i tota mena d'històries ha tingut un paper molt important a la vida de les persones i ha servit per recordar moments importants de la història o per relacionar persones.

A una classe d'educació infantil els contes són una eina indispensable per afavorir el desenvolupament de la habilitats bàsiques i ofereixen als alumnes la possibilitat d'experimentar l'anglès d'una manera natural per que donen sentit a les paraules en què estan basats.

Els contes són molt útils amb estudiants d'infantil perquè els coneixen molt bé i saben com funcionen. Saben que les històries tenen un principi , un nus i un desenllaç. Encara més, són conscients que hi ha un personatge bo i un de dolent i que en la majoria de les ocasions és el bo qui guanya.

Un conte ben escollit pot donar a l'alumne un llenguatge nou. Només necessiten entendre el que estan sentint a través de la mímica, falshcards, actuacions, repeticions etc . . . , per assegurar l'aprenentatge del vocabulari s'han de sentir els protagonistes del contes. Els principals motius per fer servir el conte a l'aula d'anglès són:

Motiven la participació activa de tota la classe.

Augmenten l'eficàcia verbal.

Serveixen de model per una bona educació cívica.

Milloren les habilitats auditives.

Escola Casablanca

Afavoreixen la cooperació entre iguals.
Es poden fer servir com enllaç amb els eixos transversals.
Son sorprenents i garanteixen la motivació del alumnat.

Com fer-los servir.

Contar contes a la classe d'anglès proveirà als alumnes de la confiança en sí mateixos que necessiten per aprendre anglès. Se sentiran còmodes perquè entenen el que estan escoltant. Probablement no entenen cada paraula, però de ben segur que són capaços d'entendre el sentit global del conte. Quan escoltin el conte per primera vegada, alguns estaran sorpresos, però molts participaran espontàniament. Els que no ho facin participaran la segona vegada, repetiran les frases en un context correcte tard o d'hora.

Per aconseguir aquesta motivació i participació és molt important la repetició. Cada petita frase dita per un dels personatges és repetida tres vegades, la tercera o quarta vegada que s'explica el conte, tot el grup l'està repetint exactament amb les mateixes paraules que el mestre. Fan servir l'anglès en un entorn on és la llengua d'ús, en un context correcte i se senten còmodes fent-ho. Per ajudar als nostres estudiants a arribar a aquest punt és molt important fer servir un gest diferent per a cada frase que volem fer servir, és per això que hem de fer servir sempre el mateix moviment en cada frase. Al final de la unitat només en veure el moviment els alumnes són capaços de dir la frase que li correspon, perquè queda associada a ella. És important fer ús dels personatges, els alumnes se senten en la seva pell i els fan parlar, creant una situació comunicativa.

Com hem dit abans la situació comunicativa està garantida sempre que l'alumne se senti el protagonista del conte, però és molt important fer servir el llenguatge directe i frases molt curtes. La idea és que el personatge parlen, així que ens oblidem del paper del narrador. Cada personatge té un lloc, quan estem explicant la història canviem de lloc segons qui som en aquell moment, així és molt més fàcil d'entendre per als nens.

Si parlem de la dimensió comunicativa la podem estructurar en quatre blocs:

- Comprensió oral
- Expressió oral
- Comprensió lectora
- Expressió escrita

En aquesta metodologia només parlarem de la comprensió i l'expressió oral donat que els alumnes d'infantil encara s'estan iniciant en el procés de la lecto-escritura. Igualment veuran paraules escrites i pretendran que les estan llegint, però en realitat només estan interpretant els dibuixos que veuen.

Aquest són alguns dels exercicis que faran els alumnes en cadascun dels contes:

Escola Casablanca

Worksheet 1: El mestre i els alumnes expliquen la història fins al punt que hi ha al dibuix. En aquest moment els alumnes dibuixaran i pintaran el que falta.

Worksheet 2 : Sempre hi ha alguna cosa amagada a la fitxa que els alumnes han de trobar i explicar la part del conte que li correspon.

Mural : Conjuntament amb els alumnes explicar el conte fins al punt que hi ha al mural. En aquest moment completar el mural amb la tècnica del collage.

Còmic : Els alumnes tindran un còmic amb els dibuixos del conte, el pintaran i l'explicaran.

L'objectiu d'aquests materials és fer que l'alumne se senti còmode explicant el conte, totes aquestes activitats se les emportarà a casa al final de cada unitat per explicar-ho a tota la família.

Primària

Els infants tenen molta memòria a curt termini; aprenen de pressa, però també obliden ràpidament, la qual cosa implica que els continguts hagin de revisar-se diversificant les tasques d'aprenentatge per tal d'ajudar els alumnes. La revisió de continguts els ofereix l'oportunitat de mostrar el que han après i afavoreix la seva autoestima.

L'entonació, la mímica, el gest i el context són elements imprescindibles per la comprensió de la llengua en els primers anys, tot i que aquests recursos ens acompanyaran durant tota l'etapa de primària.

Cal que el mestre especialista de la llengua prengui el llenguatge no com un fi en si mateix sinó per aconseguir un objectiu comunicatiu.

La metodologia, tant en un enfocament disciplinari com en un interdisciplinari, ha d'afavorir la comunicació en llengua estrangera utilitzant recursos verbals, gestuals i visuals.

Donat que la metodologia es basa en l'ús comunicatiu i no en el seu estudi formal de la llengua, l'alumne estarà exposat a la major quantitat de llengua oral possible acompanyada de suport significatiu clar: gest, dibuix, imatges.

És important que a cada sessió hi hagi espais per utilitzar la llengua en una situació real; interaccions socials com ara saludar, acomiadar-se, felicitar, dir la data, parlar del temps, notícies, una sorpresa, ...

L'inici de la sessió ha de servir per treballar hàbits i introduir converses informals, ja sigui amb tot el grup o amb alumnes individualment.

És important finalitzar les sessions amb calma i sense pressa. Caldrà doncs, tenir previst acabar uns minuts abans de l'hora i introduir alguna rutina.

Els diferents recursos que es fan servir en la classe de llengua anglesa són:

- recursos narratius: una manera de presentar el contingut és a partir d'un conte, una narració o una situació pròxima a l'alumnat, amb uns personatges, una acció, un temps, valors i actituds i continguts lingüístics.
- recursos musicals: les cançons, cantarelles i poemes.
- recursos lúdics: els jocs són un recurs molt útil. Els jocs que es proposin a C. Inicial seran curts, variats i atractius, amb instruccions senzilles. Jocs de moviment. Jocs de simulació.
- recursos audiovisuals: DVD, vídeo i televisió. Cassets i discos compactes.
- recursos visuals: pòsters, fotografies, contes, indicadors, ...
- recursos multimèdia: ordinadors.

Escola Casablanca

- Ensenyament i ús de la llengua
- Distribució horària
- Aspectes metodològics i àmbit d'ús

Ensenyament i ús de la llengua

La inclusió d'una llengua estrangera ja des del currículum del cicle inicial respon a raons no només de tipus educatiu sinó també a raons de tipus cultural i social. La iniciació des de petits a noves formes d'expressió i comunicació pot contribuir al desenvolupament integral dels nens i nenes, millorar el coneixement de la llengua pròpia i ajudar a acceptar amb normalitat altres maneres d'expressar-se i de viure.

Els infants adquireixen el llenguatge per imitació; per una repetició idèntica al model: el que diu i fa un personatge d'un conte, els intercanvis pautats d'un joc, l'audició i memorització d'una cançó, d'un poema o de les interaccions amb el mestre. Cal, doncs, proposar tasques que permetin crear situacions en què l'alumne senti la necessitat d'utilitzar la llengua estrangera, repetir i memoritzar.

Distribució horària

La llengua anglesa s'iniciarà el primer trimestre de Cicle Inicial; la distribució per tots els cicles serà la que ve marcada per les instruccions del curs. Les sessions en cicle inicial seran curtes.

En la mesura possible i d'acord amb la disponibilitat horària del professorat del centre i la disponibilitat d'espai, caldrà elaborar els horaris tenint en compte que l'alumnat dels tres cicles hauria d'agrupar-se preferiblement en grups reduïts al voltant de 15 alumnes, si més no, en una de les sessions setmanals per afavorir la llengua oral.

Aspectes metodològics i àmbit d'ús

Els infants de cicle inicial tenen molta memòria a curt termini; aprenen de pressa, però també obliden ràpidament, la qual cosa implica que els continguts hagin de revisar-se diversificant les tasques d'aprenentatge per tal d'ajudar els alumnes. La revisió de continguts els ofereix l'oportunitat de mostrar el que han après i afavoreix la seva autoestima.

L'entonació, la mímica, el gest i el context són elements imprescindibles per la comprensió de la llengua en els primers anys, tot i que aquests recursos ens acompanyaran durant tota l'etapa de primària.

Cal que el mestre especialista de la llengua prengui el llenguatge no com un fi en si mateix sinó per aconseguir un objectiu comunicatiu.

La metodologia, tant en un enfocament disciplinari com en un interdisciplinari, ha d'afavorir la comunicació en llengua estrangera utilitzant recursos verbals, gestuals i visuals.

Donat que la metodologia es basa en l'ús comunicatiu i no en el seu estudi formal de la llengua, l'alumne estarà exposat a la major quantitat de llengua oral possible acompanyada de suport significatiu clar: gest, dibuix, imatges.

És important que a cada sessió hi hagi espais per utilitzar la llengua en una situació real; interaccions socials com ara saludar, acomiadar-se, felicitar, dir la data, parlar del temps, notícies, una sorpresa, ...

L'inici de la sessió ha de servir per treballar hàbits i introduir converses informals, ja sigui amb tot el grup o amb alumnes individualment.

Escola Casablanca

És important finalitzar les sessions amb calma i sense pressa. Caldrà doncs, tenir previst acabar uns minuts abans de l'hora i introduir alguna rutina.

Els diferents recursos que es fan servir en la classe de llengua anglesa són:

- recursos narratius: una manera de presentar el contingut és a partir d'un conte, una narració o una situació pròxima a l'alumnat, amb uns personatges, una acció, un temps, valors i actituds i continguts lingüístics.
- recursos musicals: les cançons, cantarelles i poemes.
- recursos lúdics: els jocs són un recurs molt útil. Els jocs que es proposin a C. Inicial seran curts, variats i atractius, amb instruccions senzilles. Jocs de moviment. Jocs de simulació.
- recursos audiovisuals: DVD, vídeo i televisió. Cassets i discos compactes.
- recursos visuals: pòsters, fotografies, contes, indicadors, ...
- recursos multimèdia: ordinadors.

1.4. La biblioteca.

La Biblioteca és considerada com a imprescindible per fomentar el gust per la lectura. Durant el curs escolar 2005-2006 l'escola va elaborar i presentar al Departament d'Educació un projecte que recollia unes demandes que havien de donar empenta a tot el que suposa l'espai. Ens va ser concedida una partida econòmica important amb la qual es va enriquir el volum de títols de manera notòria.

El nostre Projecte Anual de Centre contempla:

- Un grup de professors del claustre que formen una comissió que hi treballa per actualitzar el fons editorial i millorar la instal·lació.
- Un grup de treball per elaborar una revista escolar anual.
- Celebració de la Setmana Cultural (amb mostres literàries de tipus divers).
- Celebració de la Diada de Sant Jordi.
- Una partida econòmica per a cada un dels punts anteriors dins el pressupost anual.
- Una partida econòmica específica destinada a l'actualització del fons de llibres de cada cicle.
- Participació en els Jocs Florals.

L'any 2005-2006 va ser inaugurada a Sant Boi la biblioteca Jordi Rubió i Balaguer amb un fons editorial important; el professorat del centre va concertar visita i per ella va passar tot l'alumnat; els responsables del centre els van facilitar el carnet de préstec.

Algunes activitats fixes d'aquest títol són:

1. *Reunions* regulars amb caràcter setmanal del grup de treball que hi treballa.
  4. *Revista escolar*. Al final de curs els alumnes elaboren escrits perquè puguin ser publicats a la revista escolar.
  2. *Setmana Cultural de l'escola*. Durant la setmana cultural es fan representacions de teatre amb públic (alumnes d'altres grups i / o familiars en alguns casos). Alguns anys ens han visitat autors de llibres i han parlat amb els alumnes sobre determinades lectures o han fet lectures amb interpretació.
  2. *La diada de Sant Jordi* és un dia important pel que fa a la incentivació i motivació l'hàbit lector. L'escola contacta amb editorials que porten llibres i és el professorat, amb l'ajuda dels alumnes de l'últim curs escolar, que munta paradetes per vendre

Escola Casablanca

llibres a preus a l'abast de tothom. S'estableix un horari per mirar i decidir; tant els alumnes com els familiars. Enguany, en el curs 2008-09, s'ha afegit l'activitat anomenada "Primer Mercat d'Intercanvi de Llibres" on els alumnes duïen un parell de llibres ja llegits amb l'objectiu de fer-ne un intercanvi per mitjà d'unes butlletes. També s'ha establert un horari per fer l'intercanvi ordenadament per grups.

3. *Participació en els Jocs Florals.* Són els Jocs Florals que organitza el Departament de Cultura de Sant Boi per alumnes de Cicle Infantil i de Primària. Es participa en les modalitats de narrativa curta o conte, poesia, còmic i auca. Hi ha un professor del centre que es coordina amb el Departament de Cultura de Sant Boi i amb les altres escoles. Es facilita l'assistència a les reunions així com als actes que tenen lloc durant el procés.

4. *Revista escolar.* Al final de curs els alumnes elaboren escrits perquè puguin ser publicats a la revista escolar.

Els alumnes de Cicle Infantil i de Primària coneixen les normes d'una biblioteca i saben el funcionament del servei de préstec.

*La biblioteca escolar es treballa de manera diferent a cada cicle:

- A Cicle Infantil es treballa la biblioteca d'aula o el racó de biblioteca, s'intenta que l'espai sigui atractiu on els alumnes puguin consultar un llibre fàcilment. S'aprofita qualsevol ocasió per dinamitzar l'hàbit lector, i es fa de manera col·lectiva amb l'enriquiment de les aportacions que fa cada un dels nens i nenes. Es fa préstec setmanal.
- A Primària l'accés a la biblioteca del centre és fàcil, però els grups tendeixen a tenir biblioteca d'aula. A començament de curs els professors fan la selecció d'un número determinat d'exemplars i els porta a l'aula. La consulta i lectura de llibres és:
  - . col·lectiva: per això s'han comprat col·leccions de vint-i-cinc llibres del mateix títol d'històries adaptades a determinats moments; històries curtes per llegir en una sessió o històries que poden durar més.
  - . individual: contes que els alumnes consulten un cop han acabat una activitat.
  - . a C. Inicial i a C. Mitjà es porta el control de la lectura que fa cada alumne a través d'una graella que amb colors diferents s'indica si els ha agradat més o menys.
  - . A C. Mitjà també es fa ús d'una fitxa de biblioteca que hi ha a dins de l'agenda escolar.
  - . A C. Superior l'objectiu és que els alumnes no trobin un treball extra quan han de llegir i l'objectiu és "llegir per llegir"; després d'un estudi fet entre els alumnes, la selecció anual de llibres es compon d'un número important de còmics (per exemple la col·lecció de Tintin) . També s'aprofiten moments determinats dins l'horari, hores d'estudi i quan l'alumne acaba la feina personal.

1.5. Adequació del procés d'ensenyament-aprenentatge de les llengües a la realitat sociolingüística del centre. Alumnat nouvingut.

1.5.1. Incorporació a l'àmbit escolar de les llengües de la immigració.

Cicle Infantil: Als dos primers cursos es fan cançons i danses en les sessions de música. També s'expliquen contes i es parla amb els menuts.

Escola Casablanca

A l'últim curs d'aquest cicle es manté la dinàmica anterior, introduint també el tema en les àrees de llengua amb converses i de plàstica amb produccions.

Cicle Inicial: en l'àrea de llengua es parla del món i s'aprofita la diversitat del grup-classe perquè ells mateixos expliquin vivències, aliments característics dels seus pobles, balls, ...

A l'àrea de música s'introdueixen i es treballen instruments, audicions, cançons i balls d'altres països.

Cicle Mitjà: Es tracta a l'àrea de música i, de manera puntual, a les àrees de ll. catalana, ll. castellana, llengua anglesa i socials. També és un tema que, quan convé, es parla a les tutories.

Cicle Superior: De la mateixa manera que a cicle mitjà, també aquest tema es tracta a les àrees de música, de ll. catalana, ll. castellana, llengua anglesa i socials. Amb les lectures els alumnes expliquen aspectes concrets dels seus països d'origen.

A l'àrea de socials es treballa la diversitat cultural a Europa i altres indrets del món, art i religions.

Els períodes de final de trimestre coincidint amb Nadal i Setmana Santa són moments que s'aprofiten per parlar de com se celebren aquestes festes en diferents països; es fan comparacions, treballs, pòsters, etc.

L'eix transversal que cada curs es treballa a l'escola també invita a introduir activitats referents a la cultura estrangera. Enguany, en el curs 2008-09, el tema ha estat l'Alimentació Saludable i, per tant, s'ha pogut fer un treball d'interculturalitat a través de la gastronomia.

Donat que l'Escola no ha rebut per aquest curs cap dotació per a l'Aula d'Acollida, l'alumnat nouvingut ha estat atès des de les mesures d'organitzatives d'Atenció a la Diversitat de què l'Escola ja disposa.

1. Àmbit de govern institucional

2.1. El tractament de la llengua catalana com a vehicle d'expressió normal en:

- En les activitats docents i administratives, tant les internes com les externes.
- En les reunions de claustre i del consell escolar.
- En les reunions i actes de la comunitat educativa.
- En totes les activitats pedagògiques que es realitzin fora del centre. (Àmbit humà i de serveis)

El centre assegurarà i incrementarà la seva participació en totes les activitats organitzades per les entitats locals que tinguin com a objectiu fomentar l'ús de la llengua i la integració a la cultura catalana. (Visita a la Biblioteca, teatre, audicions).

2.2. Adequacions en el procés d'ensenyament-aprenentatge de les llengües a la realitat sociolingüística del centre.

- El centre col·laborarà en la difusió entre la comunitat educativa de les ofertes institucionals que fomentin l'ampliació de coneixements sobre la cultura catalana i la situació del català en relació amb les altres llengües presents en el centre i en el context on està ubicat.
- El centre fomentarà la participació del col·lectiu escolar en les activitats organitzades que tinguin com a objectiu fomentar l'ús de la llengua i el coneixement de la cultura catalana i la integració, si és el cas.

Escola Casablanca

- El centre demanarà a l'AMPA l'ús de la llengua catalana en les activitats internes i externes d'acord amb el PLC. També es demanarà la seva participació en la difusió de cursos de llengua i cultura catalanes per les famílies de l'escola, perquè aquestes s'impliquin en el procés d'aprenentatge de la llengua catalana de llurs fills/filles.

1. Àmbit humà i de serveis

3.1 El centre fa ús de la llengua catalana el vehicle d'expressió normal en les activitats docents i administratives.

- Tots els professors del centre de Cicle Infantil i de Primària tenen els coneixements adequats de les dues llengües oficials de Catalunya, la qual cosa els permet la comprensió i utilització correcta d'ambdues llengües en la pràctica docent habitual.
- El centre utilitzarà, normalment, la llengua catalana com a llengua de comunicació oral i escrita entre tot el professorat, el personal no docent i l'alumnat dins i fora de l'àmbit curricular.
- El professorat tindrà cura de la qualitat de la llengua emprada.
- El centre vetllarà perquè tot el personal del centre (professorat, PAS i personal contractat) tingui competència lingüística en català. (*veieu guió en l'annex **"Reunió informativa a tot el personal que forma part de l'àmbit humà i de servei del centre"**).

-MENJADOR ESCOLAR: S'assessorarà i es demanarà al responsable del servei que tingui en compte els criteris de línia d'escola a l'hora de contractar el personal de suport, quant al tipus d'activitats i materials que fan servir, la llengua vehicular de les reunions, les comunicacions escrites a les famílies que fan ús del servei –menús i d'altres comunicats -, les retolacions i les celebracions de festes.

-AMPA: S'assessorarà i es demana al/la president/presidenta de l'associació que tingui en compte els criteris de línia d'escola en la contractació de personal per les activitats extraescolars, llengua vehicular en les reunions, comunicats escrits, retolacions i celebracions de festes.

-CONSERGERIA: s'informarà del Projecte Lingüístic a un representant del personal i es demanarà que s'emprí la llengua catalana com a llengua vehicular.

D'altres serveis que han d'emprar els mateixos criteris:
MONITORATGE DE L'ESTUDI ASSISTIT.

1. Àmbit administratiu

1. El català ha de ser el vehicle d'expressió normal en les activitats administratives, tant les internes com les externes.
2. El català ha de ser emprat normalment en les comunicacions i en les notificacions adreçades al personal que forma part de la comunitat educativa. * mireu pàg. 23 del document eines per a l'elaboració del PLC
3. Les actuacions administratives del règim interior dels centres com són actes, comunicats diversos, horaris, rètols indicatius, ... es redactaran en català sens

Escola Casablanca

prejudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a presentar documents, a fer manifestacions i, si ho sol·liciten, a rebre notificacions en castellà.

4. Els avisos al públic que s'hagin d'inserir al tauler d'anuncis del centre es faran normalment en llengua catalana.
5. Es vetllarà per la utilització habitual d'un llenguatge no sexista en les comunicacions internes i externes del centre.

A. ANNEXOS

- **Fulls informatiu adreçats a tot el personal que forma part de l'àmbit humà i de servei del centre**

Projecte Lingüístic de Centre (PLC)

Plaça dels Gegants 2
08830 Sant Boi de Llobregat
Tel. 93 640 29 15
a8025587@xtec.cat
<http://www.escolamfl.org>

QUÈ ÉS EL PLC?

El PLC és un document on queda explícit *el marc d'acció sobre l'ensenyament i ús de les llengües* en el centre. És un document que s'inclou en el projecte educatiu de centre (PEC; ideari de centre) i que segueix la normativa vigent, és a dir, les instruccions que marca el Departament d'Ensenyament de la Generalitat;

“Consolidar la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte plurilingüe. El projecte lingüístic”.

. Utilitzar la llengua catalana com a llengua pròpia de Catalunya, normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en totes les activitats internes i externes de la comunitat educativa: les activitats orals i escrites, les exposicions del professorat, el material didàctic, els llibres de text i les activitats d'aprenentatge i d'avaluació han de ser en llengua catalana. Així mateix les reunions, els informes, les comunicacions... han de ser també en llengua catalana.

. Establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana, sens perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut.

(...)

El PLC és desplegat per l'equip docent del centre de la manera que segueix:

1. El català és la llengua pròpia del centre; la direcció donarà suport perquè sigui emprada de manera correcta i com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
2. L'actual situació sociolingüística del centre, recollida al PEC, fa que el català no hagi assolit la plena normalització lingüística i que el castellà sigui encara la llengua predominant fora de les aules entre els alumnes.
3. El centre vetllarà perquè la programació de les accions garanteixi el coneixement de la llengua i cultura catalanes a tota la comunitat educativa (veieu programació de les assignatures de música, medi social i cultural, i llengua i literatura catalanes).
4. Es programaran activitats que fomentin l'ús de la llengua catalana i el coneixement de la cultura catalana (celebració de les festes tradicionals –panellets, castanyada, Caga Tió, Carnestoltes, Vella Quaresma, Mona de Pasqua, Sant Jordi, Jocs Florals, Diablers, Sant Joan, Fira de la Puríssima).
5. El centre vetllarà per la formació dirigida al coneixement de l'entorn social i cultural immediat i, en especial, de la llengua, la història, la geografia, la cultura i la realitat social catalanes (sortides per conèixer l'entorn, des de l'immediat al més ampli –el nostre barri, biblioteca, casal, parcs, piscina, el mercat, l'Ajuntament, Muntanya de Sant Ramon, edificis

emblemàtics d'altres barris de la meua ciutat i coneixements històrics. Des d'un entorn més ampli visitem algun museu de Barcelona, Audicions musicals, una granja, edificis, etc.).

6. El projecte lingüístic de centre haurà de regular que l'ús de la llengua en els diferents àmbits potencii la no-discriminació per raons de sexe, raça, ideologia i condició –emmarcat en els drets humans-. El centre facilita informació a les famílies dels ajuts que tenim al nostre abast –servei psicopedagògic, servei social, assessorament de llengua, interculturalitat i cohesió social, beques, ...

7. L'ensenyament del català, el castellà i l'anglès han de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi.

8. Tots els infants han de poder utilitzar normalment i correctament les llengües catalana i castellana al final de l'educació primària.

9. En acabar l'ensenyament primari l'alumnat ha de poder comprendre i expressar en llengua estrangera missatges senzills dintre d'un context.

ÚS DE LA LLENGUA CATALANA COM A LLENGUA VEHICULAR.

MENJADOR;

1. Activitats orals
2. Activitats escrites
3. Material didàctic
4. Biblioteca
5. Videoteca
6. Reunions
7. Comunicacions (menús)
8. Retolacions
9. Celebracions (festes)

En el procés d'actualització del PLC de l'Escola Maria Fernández Lara, realitzat al llarg del curs 2008-09, a través de la CLIC i l'assessora LIC, es detecta la necessitat d'incloure com a actuació a realitzar per al curs següent una activitat adreçada a les monitores de menjador per tal d'explicar la importància dels Comportaments i Usos Lingüístics, en concret de la necessitat de l'ús del Català al Menjador com a llengua de comunicació amb tots els alumnes de l'Escola. En aquest sentit, la memòria del Pla Anual del Centre recull aquest aspecte i, per aquest mateix motiu, es reflexa al Pla Anual del curs següent 2009-10.

A la reunió d'inici de Curs de l'Equip Directiu amb els membres del SE es demana una actuació concreta en relació a aquesta necessitat detectada i en concret és la Cap d'Estudis que manifesta la necessitat de fer actuació determinada a l'ELIC en relació a aquest tema. A partir d'aquí s'inicien els contactes amb el Consorci de Normalització Lingüística per tal d'aconseguir realitzar un Seminari de Sensibilització Lingüística amb l'objectiu de promocionar l'Ús del Català a les hores del menjador.

En primer lloc es consulta a les Monitores de Menjador per si consideren necessària aquesta activitat i si són conscients de la seva responsabilitat vers els/les alumnes. La seva col.laboració és en tot moment activa, positiva i manifesten la seva voluntat de fer petits canvis de manera progressiva per tal d'emprar el català com a llengua vehicular de comunicació, tant en contextos més formals quan es realitzen activitats de joc i lleure, com en la seva comunicació informal. Aquesta bona predisposició i la seva consciència de la importància de la seva actuació davant els alumnes afavorix els bons resultats en la intervenció plantejada, donat que són plenament conscients de la seva manca total de l'ús del català en la seva relació amb l'alumnat i demanen un assessorament que els mostri estratègies i recursos que els faciliti aquest canvi d'usos lingüístics.

Amb el suport total del CNL de Molins de Rei i de Sant Boi s'organitza el Seminari. Es realitza en un horari de tarda, pactat amb els assistents, amb una voluntat de facilitar-los la seva fàcil assistència i està al càrrec de la Directora del Centre, la Sra Imma Pagès, que aporta un dossier, material divers i un CD que complementa el Curs. El Centre per la seva banda distribueix la informació al Claustre i els presenta l'activitat per tal de poder ser acceptada i aprovada amb consens.

La informació rebuda des del Seminari consta de dues parts ben diferenciades: En un primer lloc, es presenta una reflexió sobre les Actituds Lingüístiques en general i, des de la participació activa, col.laborativa i conjunta de les assistents es discuteixen, s'argumenten i es comparteixen temes, tòpics, estereotips, prejudicis, idees preconcebudes... en relació a les actituds lingüístiques (etnocentrisme, racisme, xenofobia...) i a la importància de la llengua com a element de cohesió social. Es tracten conceptes com les Identitats personals; el Respecte i la Valoració envers l'Altre; i el reconeixement de la pluralitat lingüística en un món cada cop més globalitzat.

En un segon bloc, s'introdueixen ja els recursos concrets i les estratègies necessàries relacionades amb l'empatia i les habilitats socials per tal de fomentar l'Ús del Català en la seva comunicació amb l'alumnat. En aquest apartat es mostren materials en català per utilitzar en les seves activitats (jocs didàctics, audiovisuals...) i . Finalment, es fa el lliurament dels Dossiers, Materials i CD, així com del Certificat d'Assistència al Seminari expedit pel mateix Consorci de Normalització Lingüística del Departament de la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya.

AMPA;

1. Activitats extraescolars
2. Material didàctic
3. Reunions
4. Comunicacions
5. Retolacions
6. Celebracions

ESTUDI ASSISTIT;

1. Activitats
2. Material

CONSERGERIA;

1. Llengua vehicular
2. Comunicacions

▪ Propostes de la comissió encarregada de la revisió i actualització del PLC

Dins l'àmbit Humà i Serveis

El centre vetllarà perquè tant el monitoratge del menjador com el de qualsevol altre activitat proposada per l'AMPA (l'acollida del matí i les activitats esportives del PCEE) o pel centre (acollida del migdia i tarda), pugui fer totes les activitats adreçades als alumnes utilitzant la llengua catalana com a llengua vehicular.

. Utilitzar la llengua catalana com a llengua pròpia de Catalunya, normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en totes les activitats internes i externes de la comunitat educativa: les activitats orals i escrites, les exposicions del professorat, el material didàctic, els llibres de

text i les activitats d'aprenentatge i d'avaluació han de ser en llengua catalana. Així mateix les reunions, els informes, les comunicacions... han de ser també en llengua catalana.

. Establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana, sens perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut.

(...)

El PLC és desplegat per l'equip docent del centre de la manera que segueix:

1. L'actual situació sociolingüística del centre, recollida al PEC, fa que el català no hagi assolit la plena normalització lingüística i que el castellà sigui encara la llengua predominant fora de les aules entre els alumnes.

2. El centre vetllarà perquè la programació de les accions garanteixi el coneixement de la llengua i cultura catalanes a tota la comunitat educativa (veieu programació de les assignatures de música, medi social i cultural, i llengua i literatura catalanes).

3. Es programaran activitats que fomentin l'ús de la llengua catalana i el coneixement de la cultura catalana (celebració de les festes tradicionals –panellets, castanyada, Caga Tió, Carnestoltes, Vella Quaresma, Mona de Pasqua, Sant Jordi, Jocs Florals, Diables, Sant Joan, Fira de la Puríssima).

4. El centre vetllarà per la formació dirigida al coneixement de l'entorn social i cultural immediat i, en especial, de la llengua, la història, la geografia, la cultura i la realitat social catalanes (sortides per conèixer l'entorn, des de l'immediat al més ampli –el nostre barri, biblioteca, casal, parcs, piscina, el mercat, l'Ajuntament, Muntanya de Sant Ramon, edificis emblemàtics d'altres barris de la meua ciutat i coneixements històrics. Des d'un entorn més ampli visitem algun museu de Barcelona, Audicions musicals, una granja, edificis, etc.).

5. El projecte lingüístic de centre haurà de regular que l'ús de la llengua en els diferents àmbits potencii la no-discriminació per raons de sexe, raça, ideologia i condició –emmarcat en els drets humans-. El centre facilita informació a les famílies dels ajuts que tenim al nostre abast –servei psicopedagògic, servei social, assessorament de llengua, interculturalitat i cohesió social, beques, ...

6. L'ensenyament del català, el castellà i l'anglès han de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi.

7. Tots els infants han de poder utilitzar normalment i correctament les llengües catalana i castellana al final de l'educació primària.

8. En acabar l'ensenyament primari l'alumnat ha de poder comprendre i expressar en llengua estrangera missatges senzills dintre d'un context.